

คนที่มีความสามารถ
จะตัดสินใจเรื่องต่างๆ

อย่างสงบ

ขณะที่คนดื้อย
ไม่สนใจเรียนรู้
มักไม่พอใจ
ในสิ่งที่ตนเป็นอยู่
และมักเรียกร้องให้คนอื่นช่วย
- ขงจื๊อ -

ไพฑูรย์ มณีไพโรจน์

ปรัชญา ไทยเจริญ

คำนำสำนักพิมพ์

ปรัชญาแต่เดิมเป็นวิชาที่ให้ความรู้ เป็นวิชาที่ถือกำเนิดมาจากความสงสัยของมนุษย์ นักปรัชญาจึงเป็นนักคิดและนักแสวงหาความรู้ โดยวิธีถกปัญหาโต้ตอบกันไปมาจนได้ข้อสรุปในที่สุด ปรัชญาจึงเกี่ยวข้องกับชีวิตของชนทุกหมู่เหล่าทั่วทุกแห่งในโลก

หนังสือ “ปรัชญาไทยเจริญ” เล่มนี้ได้บอกกล่าวถึงสังคมไทยที่ยังคงไม่พัฒนาและยังไม่เจริญเท่าที่ควร ทั้งในเรื่องวิถีชีวิต การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี ฯลฯ ที่สำคัญที่สุด คือ การศึกษา ที่สะท้อนให้เห็นว่าผลลัพธ์ของการสอบของเด็กไทยต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน เพราะเด็กไทยส่วนใหญ่ท่องจำไปสอบไม่นานก็ลืม เราต่างมุ่งเน้นวัตถุ – อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย แต่กลับไม่เน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ในห้องเรียน ฉะนั้นการที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญอย่างยั่งยืนได้ก็ต้องเริ่มที่ตัวของแต่ละบุคคลตั้งแต่พื้นฐานการเรียนรู้และการปลูกฝังของครอบครัว

ขอแสดงความนับถือ

ดวงกมล พับลิชชิ่ง

คำนำ

ด้วยคุณสมบัติที่โดดเด่น ที่ดีของชาวไทยเรา...คนไทยมีความเอื้ออาทรต่อกัน รักเพื่อน ห่วงเททุกอย่างให้เพื่อนแท้ มีความอดทน (แต่เริ่มจะมีความอดทนน้อยลง...?) ความสนใจในการปรุงแต่ง ทำอาหาร **ชาวไทยเราเป็นเลิศ** สามารถใช้วัตถุดิบต่างๆ มาปรุงตามความเหมาะสม สมดุลทางรสชาติให้อร่อยทุกรส หวาน มัน เปรี้ยว ผัด เผื่อน จืด ปะแล่ม ขม เค็ม เผ็ด **ความพิถีพิถันในการปรุงอาหาร** สะท้อนจากคำศัพท์ในการประกอบอาหาร ที่ไทยเรามีคำมากมาย ตั้งแต่...โขลก...สับ...ตำ...ตุน...เผา...ย่าง...คลุก (ซึ่งทุกคำใช้กับ พฤติกรรมอื่นๆ ได้ด้วย)....

ดีว่าคนยังไม่ถูก หลน...ผัดฉ่า...ตาเดียว วัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนไทยล้อมรอบ คลุกเคล้ากับวัฒนธรรมการกิน การปรุงอาหาร วิธีชีวิต...พฤติกรรมในการกินข้าว หากมีกับข้าวน้อยชาวไทยเราก็ปรับรสชาติกับข้าวให้เผ็ดมากขึ้น ไม่ให้กินเปลืองกับ...เช่นเดียวกัน เมื่อเรากินถ้วยเดียวหากเครื่องมือมีน้อย เราก็อาจตัดแบ่งให้

กินอร่อยทุกคำ บางคนอาจเหลือลูกชิ้นที่อร่อยที่สุด เก็บไว้กินเป็น
คำสุดท้ายหรือถูกเพื่อนแย่ง

ทักษะ ไหวพริบ ความอดทน...เป็นคุณสมบัติที่มัก**ไม่ได้**
รับจากหนังสือหรือตำรา เช่นเดียวกับ ความมีวินัย มีระเบียบ มีความ
ขยัน เหล่านี้เป็นคุณสมบัติที่ได้จาก**การปฏิบัติ ฝึกฝน เรียนรู้ ด้วย**
ตนเอง ครู อาจารย์ พ่อแม่ เพื่อน ผู้คนรอบตัว ต่างมีส่วนให้เราเข้าใจ
ฝึกฝน คุณสมบัติเหล่านี้ ซึ่งส่วนใหญ่ เราเรียนรู้จากกิจกรรม การ
กระทำ ความรู้ลักษณะนี้ผู้เขียนอยากจะเรียกว่า **“ความรู้ที่ลึมยาก”**
เช่น เมื่อเราฝึกฝนให้ขี่จักรยานได้แล้ว เรามักจะไม่ลืมนวิธีการขี่ไป
ตลอดชีวิต ดังนั้นความรู้ที่เรามีส่วนร่วมกิจกรรม ร่วมปฏิบัติ มักจะ
เป็นความรู้ที่อยู่กับเราไปตลอด ส่วนความรู้ที่เรารับทางเดียวจาก
การบอกเล่า ลอกจากกระดาน ความรู้ที่ท่องจำเพื่อสอบ...ไม่นาน
จะสลายกลายเป็น **“ความรู้ลึมง่าย”**

การรับเทคโนโลยีตะวันตกก็เช่นกัน ถ้าได้เทคโนโลยีจาก
การซื้อ...เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์...รถยนต์ไฟฟ้า มาทั้งคัน ทั้ง
ขบวน คงไม่สามารถเรียกสังคมไทยได้ว่าเจริญ **ความเจริญที่แท้จริง
ต้องได้รับจากความอยาก ความมุ่งมั่น...ความมีส่วนร่วมพัฒนา**

อย่างที่เรามีการพัฒนา มีความเจริญทางการประกอบ
อาหาร...อาหารไทยจึงมีชื่อเสียงได้รับความนิยมจากทั่วโลก เราจึง
จำเป็นต้องมีนโยบายหาโครงการ หาอุตสาหกรรม ที่เราสามารถ
ทำได้ดีกว่าในส่วนกิจกรรมอื่น โดยเรียนรู้จากศักยภาพของเราเอง
ว่า...มุ่งมั่น...อยากเรียนรู้...พัฒนาอุตสาหกรรมใดที่ไม่ต้องเงยหน้า
มองสิงคโปร์...เหลียวหลังดูเวียดนาม

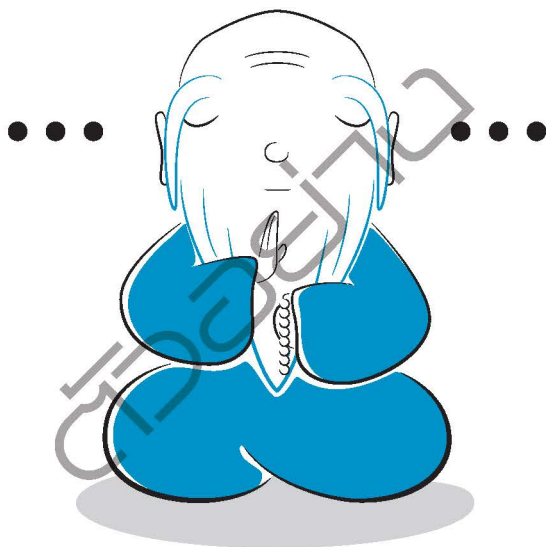

สารบัญ

	บทที่	หน้า
ที่เห็นและเป็นอยู่ (WHAT IS)		
	1. วิถีตะวันออก	10
	2. ประชากรเมือง	28
	3. ทำไมการพัฒนาของสังคม ตะวันตกจึงก้าวหน้า	108
ที่ควรจะทำ (WHAT OUGHT TO BE)		
	4. การศึกษา	132
	5. กีฬา	144
	6. รู้อะไรสอนให้หมด	166

บริษัท
ไทยเจริญ

บทที่ 1 วิถีตะวันออก

วิถีชีวิต วัฒนธรรมการเรียนรู้ และ
หลักคำสอนของชาติตะวันออก

ผลสอบทั่วประเทศที่ออกมาต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อทำข้อสอบ
ของสำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ประกอบกับคำพูด
ของ ศาสตราจารย์ ดร. เจอรัลด์ ฟราย แห่งมหาวิทยาลัยมินนิโซตา
กล่าวไว้ในงาน “ปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปประเทศไทย” ว่า **ผลลัพธ์**
ของการสอบที่ต่ำกว่าเกณฑ์ สะท้อนว่าไทยมุ่งเน้นแต่เรื่องวัดถุ
โรงเรียนมีอุปกรณ์ดี แต่กลับไม่เน้นการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียน
การสอนในห้องเรียน

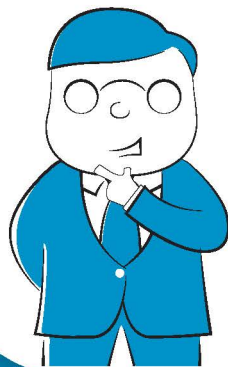

แนวทางการปฏิรูปการศึกษา ที่ดำเนินการมาจนถึงวันนี้
เข้าใจอะไรผิดกับวิธีการเรียนรู้ หรือ จะเน้นวางระบบวิธีการสอนให้
นักเรียนทุกคนเตรียมสอบเป็น “จอหงวน” ตั้งแต่แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมฯ ฉบับที่ 8 ระบุชัดเจนให้รัฐบาลเร่งพัฒนา
ทรัพยากร “มนุษย์” ต่อมาเมื่อมี พ.ร.บ. การศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรก...
ผ่านมากกว่า 12 ปี

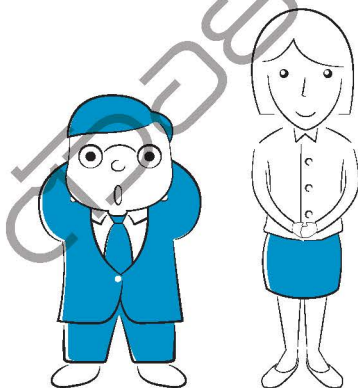
“ครู” ที่แต่ก่อนทุ่มเทกับการสอน ต้องแบ่งเวลา来做เรื่อง
รายงาน...ทำประเมิน...รวบรวมนเอกสารส่งสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ. ผู้บริหาร
โรงเรียนเองก็มีภาระนอกโรงเรียนมากไป ต้องเดินทางมาส่วนกลาง
ประชุม...ทำรายงาน

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือ สทศ. ที่ทำ
หน้าที่จัดสอบ A-NET...O-NET...GAT และ PAT เพื่อนำไปใช้ในการ
คัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เริ่มไม่ได้รับความ
เชื่อถือ...โดยมหาวิทยาลัยของรัฐหลายแห่ง จัดการสอบคัดเลือกตรง
เองโดยไม่อาศัยคะแนนสอบของ สทศ.

ทบวงมหาวิทยาลัย ที่ปัจจุบันเรียกว่า สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เสนอกำหนดให้มหาวิทยาลัย ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรภายในเวลา 5 ปี...ปทุมมหาวิทยาลัย ในประเทศอื่นมีอิสระในการกำหนดหลักสูตรเอง เนื่องจากแต่ละแห่งมีคณาจารย์มากประสบการณ์ และคุณวุฒิอยู่แล้ว แน่แน่นอนว่า รัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ต้องมุ่งหวังให้นักเรียน นักศึกษา มีคะแนนเป็นเลิศ...รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาเองก็จำเป็นต้องแสดงผลงานที่แตกต่าง (ตามวัฒนธรรมของการเมืองไทย) เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาล ทว่า ขบวนการพัฒนา...ปรับปรุง ระบบการเรียนการสอน ใช้เวลายาวนานกว่าอายุรัฐบาลส่วนใหญ่ ถ้าเป็นไปได้ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ควรให้ทุกพรรคการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้าน เลือกรับบุคคลที่เหมาะสมร่วมกัน...ความสำคัญของการดูแลนโยบาย พัฒนาบุคลากรของชาติ ควรเป็นเรื่องที่ต้องทำต่อเนื่อง ระยะยาวกว่าอายุของพรรครัฐบาลแต่ละพรรค

วัฒนธรรมการเรียนรู้แบบตะวันออกที่พัฒนามาและได้รับ
อิทธิพลจาก วิถีชีวิต...ขนบธรรมเนียม มาหลายร้อยปีจากประเทศ
จีน ที่เป็นศูนย์กลางอารยธรรมคู่ขนานกับอารยธรรมอินเดีย...การ
ยึดหลักคำสอนของ ขงจื้อ Confucius (551-479BC) การประพฤติ
และดำเนินชีวิตตามหลักลัทธิเต๋าตามคำสอนของเล่าจื๊อ LAO-TZU
ตลอดจนปฏิบัติตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนายึดหลัก บาป-
บุญ...เรื่องกรรม

ขงจื้อ

ขงจื้อ ไม่เหมือนผู้นำทางจิตวิญญาณ หรือศาสดาของลัทธิอื่น...โดยที่ คำสอนไม่มุ่งเน้นจุดมุ่งหมายของวิญญาณ...(Destiny of the soul) ไม่เน้นถึงผลลัพธ์ของผู้ที่เรียนรู้และปฏิบัติตามคำสอน แต่ผู้ปฏิบัติจะได้รับความสงบสุขราบรื่นในการดำรงชีวิต

“คนที่มีความสามารถจะตัดสินใจเรื่องต่างๆ อย่างสงบ ขณะที่คนด้อย ไม่สนใจเรียนรู้มักไม่พอใจในสิ่งที่ตนเป็นอยู่ และมักเรียกร้องหาให้คนช่วย” ขงจื้อได้กล่าวไว้

ความพยายามจะเข้าใจวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบจีนเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องศึกษา ปรัชญา...หลักคำสอนของขงจื้อ โดยสังเขป

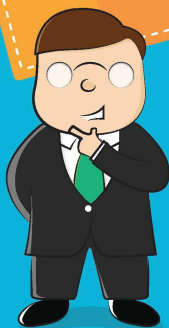

ทักษะ: ไหวพริบ ความอดทน...

เป็นคุณสมบัติที่มักไม่ได้รับจาก
หนังสือ หรือตำรา เช่นเดียวกับ
ความมีวินัย มีระเบียบ มีความขยัน
เหล่านี้ เป็นคุณสมบัติที่ได้จากการ
ปฏิบัติ ฝึกฝน เรียนรู้ ด้วยตนเอง

ความจริงที่แท้
จริงต้องได้รับ
จากความอดทน
ความมุ่งมั่น...
ความมีส่วนร่วม
พัฒนา

ปรัชญาไทยเจริญ

9 786165 112451

